

Заддунавскыѣ Българи. Властьта на Крума, Кардамовѣтъ наследникъ, са простираше отъ задбалкана прѣзъ сегашна Влахія до юговъсточныѣ отрасли на Карпатскыѣ планины; предѣлыѣ на царството му са срѣщали на срѣдніа Дунавъ, съ предѣлыѣ на франската имперія; войската му са усилила съ новы войници; въ полковетъ му, до Българыѣ и Славеныѣ, стоѣли храбрыѣ Авары.

Съ този начинъ въ IX вѣкъ положеніето на Дунавскыѣ народы значително са измѣнило. На едина край, могъществото са удвоило, дѣятелността на Българското царство са разширила; на другя, — на Хърватыѣ дотѣгнало да търпѣтъ надъ себе си властьта на другоземцыѣ, и тежестъта на притѣсненіето ги извикала на борба, — а по натаѣкъ, Славенскыѣ племена основали въ горня Панонія прѣкрасното, но не дълговѣчното, царство Великоморавско.

Крумъ дѣйствувалъ вече не като предшественикыѣ си, не са благодарѣлъ да придобыва отъ Византійцыѣ само плячка или нѣкоя областъ. Той искалъ, — туй са види отъ сичко, — да основе едно царство отъ босфора до Карпатскыѣ планины: Балканската граница му была тѣсна, а като прѣминалъ Балкана, той разбиралъ, че нѣма дѣ да са спре, освѣнъ въ Цариградъ. Цариградъ была единственната му цѣль; другата му цѣль была — да засели широкыѣ области, които лежатъ на сѣверныа брѣгъ на Дунава и които той придобылъ отъ Аварыѣ и отъ Българската чета, дѣто, поидиръ това като отишли Славеныѣ задъ Дунава, нѣмало застояло населеніе: Крумъ са стремѣлъ да утвърди тамъ, като стѣна за собствена Българія, осѣдълъ народъ, като че прѣдвиждалъ опасность отъ тѣзи страна.

За Крума има едно забѣлжително прѣданіе,